Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Кафедра ортопедичної стоматології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. проректора ЗВО
з наукової роботи
Валентина ЧОРНА
«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни ВК 4.3

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності І1 Стоматологія

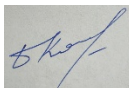
(шифр і назва спеціальності)

2026 рік

Робоча програма освітнього компонента «Ортопедична стоматологія» підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
«26» __серпня__ 2026 р., 23 с.

Розробники:

к.мед.н, доцент ЗВО_____Едуард БЕЛЯЄВ,

к.мед.н, доцент ЗВО _____ Богдан КОМНАЦЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології
Протокол від «__26__» _серпня_ 2026___ р. № _1_

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології

к.мед.н, доцент ЗВО_____ Едуард БЕЛЯЄВ

« _26__ » __серпня___ 2026 року

Схвалено методичною радою стоматологічних дисциплін
Протокол від «27 серпня__2026 р. № _1__

Голова_____ Сергій ШУВАЛОВ
« _27__ » __серпня___ 2026 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни "Ортопедична стоматологія" складена відповідно до освітньо-наукової програми "Стоматологія" (2026) підготовки доктора філософії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова; Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності 221 Стоматологія, введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1023 від 15.11.2022 р.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Ортопедична стоматологія» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії) у закладах вищої медичної освіти України, вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, навчального плану підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності І1 «Стоматологія».

Дисципліна є вибірковим компонентом освітньо-наукової програми «Стоматологія» циклу професійної підготовки доктора філософії, розрахована на 5 кредитів ЄКТС та вивчається здобувачами освіти протягом 3-5 семестрах на 2-3 роках навчання.

Основним фокусом дисципліни є поглиблення знань щодо сучасних концепцій діагностики, комплексного ортопедичного лікування та реабілітації пацієнтів із патологією зубощелепної системи, обґрунтування вибору ортопедичних конструкцій, матеріалів і технологій з урахуванням функціональних, біомеханічних, естетичних та біологічних чинників, критичне оцінювання ефективності ортопедичних методів лікування на основі сучасних наукових даних.

Предметним напрямом дисципліни є сучасні методи діагностики, планування та комплексного ортопедичного лікування патології зубощелепної системи, інноваційні технології протезування, зокрема протезування на дентальних імплантатах, цифрові методи планування та виготовлення ортопедичних конструкцій, біомеханічні принципи функціональної реабілітації, ортопедичні аспекти лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба, генералізованого пародонтиту, патологічного стирання зубів, складних зубощелепних порушень та дефектів щелепно-лицевої ділянки.

Дисципліна передбачає критичний аналіз сучасних наукових даних, міжнародних клінічних рекомендацій і протоколів, оцінювання ефективності ортопедичних методів лікування, прогнозування клінічних результатів та можливих ускладнень, формування обґрунтованих підходів до прийняття клінічних рішень, інтеграцію сучасних наукових досягнень у клінічну практику та науково-дослідну діяльність здобувачів третього рівня вищої освіти.

Робоча програма складена на основі:

освітньо-наукової програми «Стоматологія» підготовки фахівців третього рівня (доктор філософії) вищої освіти галузі знань І "Охорона здоров'я та соціальне забезпечення", спеціальності І1 "Стоматологія";

навчального плану спеціальності І1 Стоматологія на 2026-2030 навчальний рік;

Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Навчальна дисципліна «Ортопедична стоматологія» спрямована на поглиблення професійних знань щодо сучасних концепцій діагностики, комплексного ортопедичного лікування та реабілітації пацієнтів із патологією зубощелепної системи. Особлива увага приділяється інноваційним технологіям протезування, зокрема протезуванню на дентальних імплантатах, цифровим методам планування та виготовлення ортопедичних конструкцій, біомеханічним принципам функціональної реабілітації, лікуванню пацієнтів із дисфункціями скронево-нижньощелепного суглоба, генералізованим пародонтитом, патологічним стиранням зубів та дефектами щелепно-лицевої ділянки.

Дисципліна передбачає критичний аналіз сучасних наукових даних, міжнародних клінічних рекомендацій і протоколів, оцінювання ефективності ортопедичних методів лікування, прогнозування клінічних результатів та ускладнень, формування обґрунтованих підходів до прийняття клінічних рішень. Набуті знання та компетентності сприятимуть інтеграції сучасних досягнень ортопедичної стоматології у клінічну практику та науково-дослідну діяльність здобувачів третього рівня вищої освіти.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є практичні заняття та самостійна робота аспірантів.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється після її завершення у формі іспиту згідно з навчальним планом підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю І1 «Стоматологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні методи діагностики, планування та комплексного ортопедичного лікування патології зубощелепної системи, інноваційні технології протезування та функціональної реабілітації, біомеханічні закономірності функціонування зубощелепного апарату, ортопедичні аспекти лікування складних стоматологічних захворювань і дефектів щелепно-лицевої ділянки, доказове обґрунтування клінічних рішень, критичний аналіз наукових даних, методологія наукових досліджень та актуальні проблеми сучасної ортопедичної стоматології.

Міждисциплінарні зв'язки: Відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» ґрунтується на знаннях, здобутих аспірантами на другому (магістерському) рівні вищої освіти, та інтегрується з освітніми компонентами загальної і професійної підготовки освітньо-наукової програми «Стоматологія».

Загальнонаукові освітні компоненти, зокрема «Філософія науки, академічна доброчесність та етика дослідника», «Методологія наукових досліджень та основи написання наукових проєктів», «Медична статистика. Належна статистична практика», «Публікаційна активність та наукометричні бази даних», «Академічне письмо» та «Англійська мова в академічній та дослідницькій діяльності», забезпечують методологічну основу для критичного аналізу наукової літератури, оцінювання доказовості клінічних методів, інтерпретації результатів досліджень, опрацювання міжнародних клінічних рекомендацій і протоколів та використання сучасних наукових джерел у професійній і дослідницькій діяльності.

Важливе значення мають освітні компоненти професійної підготовки, зокрема «Сучасна стоматологія: інтегрований курс» та «Клінічна (лабораторна) практика за спеціальністю», які забезпечують інтеграцію знань щодо патології зубощелепної системи, сучасних методів діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань.

Знання з медичної етики, біоетики, деонтології та медико-правових основ наукових досліджень забезпечують дотримання принципів професійної відповідальності, прав пацієнта, академічної доброчесності та етичних вимог під час клінічної практики й проведення наукових досліджень.

У свою чергу, навчальна дисципліна «Ортопедична стоматологія» сприяє поглибленню професійних знань і формуванню дослідницьких компетентностей у сфері ортопедичної стоматології, інтеграції сучасних клінічних, біомеханічних і цифрових технологій у діагностику, планування, лікування та реабілітацію пацієнтів, а також міждисциплінарному вирішенню складних клінічних проблем і проведенню наукових досліджень за спеціальністю І1 «Стоматологія».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є поглиблення професійних знань і формування здатності аспірантів до науково обґрунтованого аналізу сучасних методів діагностики, планування та комплексного ортопедичного лікування патології зубощелепної системи, критичного оцінювання їх ефективності, прогнозування клінічних результатів і можливих ускладнень, а також інтеграції сучасних наукових досягнень у клінічну практику та науково-дослідну діяльність.

2.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни "Ортопедична стоматологія" є:

- поглиблення знань щодо сучасних концепцій діагностики, планування та комплексного ортопедичного лікування пацієнтів із патологією зубощелепної системи;
- опанування принципів обґрунтованого вибору ортопедичних конструкцій, матеріалів і технологій з урахуванням функціональних, біомеханічних, естетичних та біологічних чинників;
- поглиблення знань щодо сучасних методів протезування на дентальних імплантатах, цифрових технологій та інноваційних підходів до ортопедичної реабілітації;
- формування здатності аналізувати складні клінічні випадки та обґрунтовувати міждисциплінарні підходи до лікування пацієнтів із дисфункціями скронево-нижньощелепного суглоба, генералізованим пародонтитом, патологічним стиранням зубів та дефектами щелепно-лицевої ділянки;
- розвиток навичок критичного аналізу наукової літератури, міжнародних клінічних рекомендацій і протоколів, оцінювання доказовості та ефективності сучасних методів ортопедичного лікування;
- формування здатності прогнозувати результати ортопедичного лікування, оцінювати ризики та ускладнення, визначати критерії клінічної ефективності;
- інтеграція сучасних наукових даних у професійну діяльність і планування наукових досліджень за спеціальністю І1 «Стоматологія».

2.3. **Компетентності та результати навчання,** формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання ОНП Стоматологія третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань І (22) Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності І1 (221) Стоматологія, освітньо-наукової програми Стоматологія).

Згідно з вимогами ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти дисципліна "Ортопедична стоматологія" забезпечує набуття аспірантами наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК06. Здатність аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):
СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.
СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.
СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.
СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.
СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.
СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.
СК09. Володіння сучасними методами наукового дослідження.
СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Ортопедична стоматологія як навчальна дисципліна закладає фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих результатів навчання згідно з ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти "Стоматологія", а саме:
РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.
РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.
РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.
РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.
РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.
РН12. Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди); демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни структурована на 3 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ЄКТС.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	**Кількість годин**			**СРС**	**Рік навчання**	**Вид контролю**
	Всього годин/ кредитів ECTS	**Аудиторних**				
		Лекцій	**Практичних**			
	150 годин/ 5 кредитів		**80**	**70**		
Модуль 1. Сучасні концепції діагностики та планування ортопедичного лікування	50 годин / 1,67 кредитів ECTS	-	30	20	**2-3**	
Модуль 2. Інноваційні технології протезування та ортопедична реабілітація	50 годин / 1,67 кредитів ECTS	-	30	20		
Модуль 3. Комплексне ортопедичне лікування складних клінічних випадків	50 годин / 1,67 кредитів ECTS	-	20	30		ПК-іспит

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.
Аудиторне навантаження становить 53 %, СРС – 47 %,

Модуль 1. Сучасні концепції діагностики та планування ортопедичного лікування

Тема 1. Сучасні підходи до діагностики патології зубощелепної системи. Комплексне обстеження пацієнтів ортопедичного профілю.

Тема 2. Обґрунтування плану ортопедичного лікування. Аналіз клінічних даних, визначення показань і протипоказань.

Тема 3. Доказова медицина в ортопедичній стоматології. Критерії вибору та оцінювання ефективності методів лікування.

Тема 4. Біомеханіка зубощелепної системи. Сучасні концепції функціональної оклюзії.

Тема 5. Методи функціональної діагностики та цифрового аналізу оклюзійних взаємовідносин.

Тема 6. Сучасні методи променевої діагностики в ортопедичній стоматології. Можливості та обмеження КПКТ.

Тема 7. Цифрові технології в діагностиці та плануванні ортопедичного лікування. Внутрішньоротове сканування та цифрове моделювання.

Тема 8. Сучасні стоматологічні матеріали: біологічні, фізико-механічні та естетичні властивості.

Тема 9. Сучасні технології незнімного протезування. Обґрунтування вибору конструкцій залежно від клінічної ситуації.
Тема 10. Сучасні підходи до знімного та комбінованого протезування при частковій і повній втраті зубів.

Модуль 2. Інноваційні технології протезування та ортопедична реабілітація
Тема 1. Сучасні концепції ортопедичної реабілітації пацієнтів із частковою та повною втратою зубів.
Тема 2. Цифровий протокол виготовлення ортопедичних конструкцій. CAD/CAM-технології та 3D-друк.
Тема 3. Протезування на дентальних імплантатах: сучасні концепції планування та вибору ортопедичних конструкцій.
Тема 4. Цифрове планування імплант-опорного протезування. Взаємозв'язок хірургічного та ортопедичного етапів.
Тема 5. Біомеханічні принципи імплант-опорного протезування. Концепції негайного, раннього та відстроченого навантаження.
Тема 6. Матеріали та технології виготовлення ортопедичних конструкцій із опорою на дентальні імплантати.
Тема 7. Біологічні та технічні ускладнення імплант-опорного протезування: чинники ризику, профілактика та корекція.
Тема 8. Сучасні методи оцінювання функціональної та естетичної ефективності ортопедичного лікування.
Тема 9. Інноваційні технології ортопедичної реабілітації: персоналізовані конструкції та цифрові виробничі процеси.
Тема 10. Міждисциплінарне планування ортопедичної реабілітації. Взаємодія ортопеда-стоматолога з іншими фахівцями.

Модуль 3. Комплексне ортопедичне лікування складних клінічних випадків
Тема 1. Ортопедичні аспекти діагностики та комплексного лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба.
Тема 2. Сучасні концепції оклюзійної терапії та застосування оклюзійних шин при дисфункціях СНЩС.
Тема 3. Ортопедичні аспекти комплексного лікування генералізованого пародонтиту. Функціональна оцінка зубощелепної системи.
Тема 4. Шинування зубів при захворюваннях пародонта. Обґрунтування конструкцій та оцінювання клінічної ефективності.
Тема 5. Патологічне стирання зубів: сучасні концепції діагностики та планування ортопедичної реабілітації.
Тема 6. Комплексні порушення оклюзії та зубощелепні деформації. Міждисциплінарні підходи до лікування.
Тема 7. Ортопедична реабілітація пацієнтів із дефектами щелепно-лицевої ділянки після травм та оперативних втручань.
Тема 8. Сучасні матеріали й технології щелепно-лицевого протезування. Персоналізовані та цифрові рішення.
Тема 9. Прогнозування результатів комплексного ортопедичного лікування. Аналіз ризиків, ускладнень і віддалених результатів.
Тема 10. Клінічний аналіз складних випадків ортопедичної стоматології. Критичне оцінювання наукових доказів і обґрунтування лікувальної тактики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього годин	У тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	СР
Модуль 1. Сучасні концепції діагностики та планування ортопедичного лікування				
Тема 1. Сучасні підходи до діагностики патології зубощелепної системи. Комплексне обстеження пацієнтів ортопедичного профілю. *СР 1. Сучасні міжнародні класифікації дефектів зубних рядів та їх клінічне значення.*	5	–	3	2
Тема 2. Обґрунтування плану ортопедичного лікування. Аналіз клінічних даних, визначення показань і протипоказань. *СР 2. Аналіз міжнародних рекомендацій щодо комплексного обстеження пацієнтів перед ортопедичним лікуванням.*	5	–	3	2
Тема 3. Доказова медицина в ортопедичній стоматології. Критерії вибору та оцінювання ефективності методів лікування. *СР 3. Прогностичні критерії та фактори ризику при плануванні ортопедичного лікування.*	5	–	3	2
Тема 4. Біомеханіка зубощелепної системи. Сучасні концепції функціональної оклюзії. *СР 4. Сучасні наукові концепції взаємозв'язку оклюзії, функції жувальних м'язів і скронево-нижньощелепного суглоба.*	5	–	3	2
Тема 5. Методи функціональної діагностики та цифрового аналізу оклюзійних взаємовідносин. *СР 5. Діагностична цінність цифрових методів аналізу оклюзії: огляд сучасних досліджень.*	5	–	3	2
Тема 6. Сучасні методи променевої діагностики в ортопедичній стоматології. Можливості та обмеження КПКТ. *СР 6. Аналіз наукових даних щодо діагностичної ефективності КПКТ при плануванні ортопедичного лікування.*	5	–	3	2
Тема 7. Цифрові технології в діагностиці та плануванні ортопедичного лікування. Внутрішньоротове сканування та цифрове моделювання. *СР 7. Порівняльний аналіз точності традиційних і цифрових методів отримання відбитків.*	5	–	3	2
Тема 8. Сучасні стоматологічні матеріали: біологічні, фізико-механічні та естетичні властивості. *СР 8. Біосумісність сучасних стоматологічних матеріалів: результати експериментальних і клінічних досліджень.*	5	–	3	2

Тема 9. Сучасні технології незнімного протезування. Обґрунтування вибору конструкцій залежно від клінічної ситуації. *СР 9. Порівняльна оцінка довговічності та клінічної ефективності сучасних незнімних ортопедичних конструкцій.*	5	–	3	2
Тема 10. Сучасні підходи до знімного та комбінованого протезування при частковій і повній втраті зубів. *СР 10. Наукові критерії оцінювання якості життя пацієнтів після ортопедичного лікування.*	5	–	3	2
Всього за модулем 1	**50**	**–**	**30**	**20**
Аудиторне навантаження – 60 %, СР – 40 %				
Модуль 2. Інноваційні технології протезування та ортопедична реабілітація				
Тема 1. Сучасні концепції ортопедичної реабілітації пацієнтів із частковою та повною втратою зубів. *СР 1. Критичний аналіз клінічних результатів різних методів ортопедичної реабілітації пацієнтів із частковою та повною втратою зубів.*	5	–	3	2
Тема 2. Цифровий протокол виготовлення ортопедичних конструкцій. CAD/CAM-технології та 3D-друк. *СР 2. Порівняльний аналіз цифрових і традиційних технологій виготовлення ортопедичних конструкцій.*	5	–	3	2
Тема 3. Протезування на дентальних імплантатах: сучасні концепції планування та вибору ортопедичних конструкцій. *СР 3. Вплив цифрових технологій на точність, прогнозованість та віддалені результати ортопедичного лікування.*	5	–	3	2
Тема 4. Цифрове планування імплант-опорного протезування. Взаємозв'язок хірургічного та ортопедичного етапів. *СР 4. Сучасні концепції позиціонування дентальних імплантатів з урахуванням ортопедичних вимог.*	5	–	3	2
Тема 5. Біомеханічні принципи імплант-опорного протезування. Концепції негайного, раннього та відстроченого навантаження. *СР 5. Міжнародні рекомендації щодо вибору протоколів навантаження дентальних імплантатів.*	5	–	3	2
Тема 6. Матеріали та технології виготовлення ортопедичних конструкцій із опорою на дентальні імплантати. *СР 6. Фактори, що визначають довготривалу стабільність імплант-опорних ортопедичних конструкцій.*	5	–	3	2
Тема 7. Біологічні та технічні ускладнення імплант-опорного протезування: чинники ризику, профілактика та корекція. *СР 7. Періімплантні захворювання та технічні ускладнення: сучасні підходи до профілактики й ведення пацієнтів.*	5	–	3	2
Тема 8. Сучасні методи оцінювання функціональної та естетичної ефективності ортопедичного лікування. *СР 8. Естетичні критерії успішності імплант-опорного протезування у фронтальній ділянці.*	5	–	3	2

Тема 9. Інноваційні технології ортопедичної реабілітації: персоналізовані конструкції та цифрові виробничі процеси. *СР 9. Економічна ефективність та оцінювання якості життя при використанні різних методів ортопедичної реабілітації.*	5	–	3	2
Тема 10. Міждисциплінарне планування ортопедичної реабілітації. Взаємодія ортопеда-стоматолога з іншими фахівцями. *СР 10. Міждисциплінарні підходи до ортопедичної реабілітації: обґрунтування послідовності лікувальних етапів та оцінювання клінічних результатів.*	5	–	3	2
Всього за модулем 2	**50**	**–**	**30**	**20**
Аудиторне навантаження – 60 %, СР – 40 %				
Модуль 3. Комплексне ортопедичне лікування складних клінічних випадків				
Тема 1. Ортопедичні аспекти діагностики та комплексного лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба. *СР 1. Сучасні міжнародні діагностичні критерії та класифікації дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба.*	5	–	2	3
Тема 2. Сучасні концепції оклюзійної терапії та застосування оклюзійних шин при дисфункціях СНЩС. *СР 2. Доказова оцінка ефективності оклюзійних шин та інших методів консервативної терапії дисфункцій СНЩС.*	5	–	2	3
Тема 3. Ортопедичні аспекти комплексного лікування генералізованого пародонтиту. Функціональна оцінка зубощелепної системи. *СР 3. Взаємозв'язок пародонтального статусу, оклюзійного навантаження та прогнозу ортопедичного лікування.*	5	–	2	3
Тема 4. Шинування зубів при захворюваннях пародонта. Обґрунтування конструкцій та оцінювання клінічної ефективності. *СР 4. Віддалені результати шинування зубів у пацієнтів із генералізованим пародонтитом: аналіз сучасних клінічних досліджень.*	5	–	2	3
Тема 5. Патологічне стирання зубів: сучасні концепції діагностики та планування ортопедичної реабілітації. *СР 5. Сучасні класифікації патологічного стирання зубів та їх значення для вибору тактики лікування.*	5	–	2	3
Тема 6. Комплексні порушення оклюзії та зубощелепні деформації. Міждисциплінарні підходи до лікування. *СР 6. Порівняльна оцінка методів відновлення висоти прикусу та їх клінічних результатів.*	5	–	2	3
Тема 7. Ортопедична реабілітація пацієнтів із дефектами щелепно-лицевої ділянки після травм та оперативних втручань. *СР 7. Критерії вибору ортопедичних конструкцій і матеріалів для реабілітації пацієнтів із післяопераційними та посттравматичними дефектами щелепно-лицевої ділянки.*	5	–	2	3

Тема 8. Сучасні матеріали й технології щелепно-лицевого протезування. Персоналізовані та цифрові рішення. *СР 8. Порівняльний аналіз сучасних цифрових технологій щелепно-лицевого протезування, їх клінічних можливостей та обмежень.*	5	–	2	3
Тема 9. Прогнозування результатів комплексного ортопедичного лікування. Аналіз ризиків, ускладнень і віддалених результатів. *СР 9. Методологічні підходи до оцінювання віддалених результатів комплексної ортопедичної реабілітації.*	5	–	2	3
Тема 10. Клінічний аналіз складних випадків ортопедичної стоматології. Критичне оцінювання наукових доказів і обґрунтування лікувальної тактики. *СР 10. Методологія аналізу складних клінічних випадків в ортопедичній стоматології: оцінювання доказів, порівняння альтернативних методів лікування та обґрунтування клінічних рішень.*	5	–	2	3
Всього за модулем 3	**50**	**–**	**20**	**30**
Аудиторне навантаження – 40 %, СР – 60 %				
Разом за дисципліну	**150**	**-**	**80**	**70**

Аудиторне навантаження – 53 %, СРС – 47 %.

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

Лекції програмою не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Сучасні концепції діагностики та планування ортопедичного лікування.		
1.	Сучасні підходи до діагностики патології зубощелепної системи. Комплексне обстеження пацієнтів ортопедичного профілю	3
2.	Обґрунтування плану ортопедичного лікування. Аналіз клінічних даних, визначення показань і протипоказань	3
3.	Доказова медицина в ортопедичній стоматології. Критерії вибору та оцінювання ефективності методів лікування	3
4.	Біомеханіка зубощелепної системи. Сучасні концепції функціональної оклюзії	3
5.	Методи функціональної діагностики та цифрового аналізу оклюзійних взаємовідносин	3
6.	Сучасні методи променевої діагностики в ортопедичній стоматології. Можливості та обмеження КПКТ	3
7.	Цифрові технології в діагностиці та плануванні ортопедичного лікування. Внутрішньоротове сканування та цифрове моделювання	3
8.	Сучасні стоматологічні матеріали: біологічні, фізико-механічні та естетичні властивості	3
9.	Сучасні технології незнімного протезування. Обґрунтування вибору конструкцій залежно від клінічної ситуації	3

10.	Сучасні підходи до знімного та комбінованого протезування при частковій і повній втраті зубів	3
	Разом	**30**
Модуль 2. Інноваційні технології протезування та ортопедична реабілітація.		
1.	Сучасні концепції ортопедичної реабілітації пацієнтів із частковою та повною втратою зубів	3
2.	Цифровий протокол виготовлення ортопедичних конструкцій. CAD/CAM-технології та 3D-друк	3
3.	Протезування на дентальних імплантатах: сучасні концепції планування та вибору ортопедичних конструкцій	3
4.	Цифрове планування імплант-опорного протезування. Взаємозв'язок хірургічного та ортопедичного етапів	3
5.	Біомеханічні принципи імплант-опорного протезування. Концепції негайного, раннього та відстроченого навантаження	3
6.	Матеріали та технології виготовлення ортопедичних конструкцій із опорою на дентальні імплантати	3
7.	Біологічні та технічні ускладнення імплант-опорного протезування: чинники ризику, профілактика та корекція	3
8.	Сучасні методи оцінювання функціональної та естетичної ефективності ортопедичного лікування	3
9.	Інноваційні технології ортопедичної реабілітації: персоналізовані конструкції та цифрові виробничі процеси	3
10.	Міждисциплінарне планування ортопедичної реабілітації. Взаємодія ортопеда-стоматолога з іншими фахівцями	3
	Разом	**30**
Модуль 3. Комплексне ортопедичне лікування складних клінічних випадків.		
1.	Ортопедичні аспекти діагностики та комплексного лікування дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба	2
2.	Сучасні концепції оклюзійної терапії та застосування оклюзійних шин при дисфункціях СНЩС	2
3.	Ортопедичні аспекти комплексного лікування генералізованого пародонтиту. Функціональна оцінка зубощелепної системи	2
4.	Шинування зубів при захворюваннях пародонта. Обґрунтування конструкцій та оцінювання клінічної ефективності	2
5.	Патологічне стирання зубів: сучасні концепції діагностики та планування ортопедичної реабілітації	2
6.	Комплексні порушення оклюзії та зубощелепні деформації. Міждисциплінарні підходи до лікування	2
7.	Ортопедична реабілітація пацієнтів із дефектами щелепно-лицевої ділянки після травм та оперативних втручань	2
8.	Сучасні матеріали й технології щелепно-лицевого протезування. Персоналізовані та цифрові рішення	2
9.	Прогнозування результатів комплексного ортопедичного лікування. Аналіз ризиків, ускладнень і віддалених результатів	2
10.	Клінічний аналіз складних випадків ортопедичної стоматології. Критичне оцінювання наукових доказів і обґрунтування лікувальної тактики	2
	Разом	**20**
Всього годин практичних занять		**80**

7. Теми лабораторних занять не передбачені програмою.

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичної мети заняття, самостійне здобуття знань з тем, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці підсумкового контролю з дисципліни – іспиту.

Модуль 1. Сучасні концепції діагностики та планування ортопедичного лікування		
1.	Сучасні міжнародні класифікації дефектів зубних рядів та їх клінічне значення	2
2.	Аналіз міжнародних рекомендацій щодо комплексного обстеження пацієнтів перед ортопедичним лікуванням	2
3.	Прогностичні критерії та фактори ризику при плануванні ортопедичного лікування	2
4.	Сучасні наукові концепції взаємозв'язку оклюзії, функції жувальних м'язів і скронево-нижньощелепного суглоба	2
5.	Діагностична цінність цифрових методів аналізу оклюзії: огляд сучасних досліджень	2
6.	Аналіз наукових даних щодо діагностичної ефективності КПКТ при плануванні ортопедичного лікування.	2
7.	Порівняльний аналіз точності традиційних і цифрових методів отримання відбитків	2
8.	Біосумісність сучасних стоматологічних матеріалів: результати експериментальних і клінічних досліджень	2
9.	Порівняльна оцінка довговічності та клінічної ефективності сучасних незнімних ортопедичних конструкцій	2
10.	Наукові критерії оцінювання якості життя пацієнтів після ортопедичного лікування	2
	Разом	**20**
Модуль 2. Інноваційні технології протезування та ортопедична реабілітація		
1.	Критичний аналіз клінічних результатів різних методів ортопедичної реабілітації пацієнтів із частковою та повною втратою зубів	2
2.	Порівняльний аналіз цифрових і традиційних технологій виготовлення ортопедичних конструкцій	2
3.	Вплив цифрових технологій на точність, прогнозованість та віддалені результати ортопедичного лікування	2
4.	Сучасні концепції позиціонування дентальних імплантатів з урахуванням ортопедичних вимог	2
5.	Міжнародні рекомендації щодо вибору протоколів навантаження дентальних імплантатів	2
6.	Фактори, що визначають довготривалу стабільність імплант-опорних ортопедичних конструкцій	2
7.	Періімплантні захворювання та технічні ускладнення: сучасні підходи до профілактики й ведення пацієнтів.	2
8.	Естетичні критерії успішності імплант-опорного протезування у фронтальній ділянці	2
9.	Економічна ефективність та оцінювання якості життя при використанні різних методів ортопедичної реабілітації	2
10.	Міждисциплінарні підходи до ортопедичної реабілітації: обґрунтування послідовності лікувальних етапів та оцінювання клінічних результатів	2
	Разом	**20**

Модуль 3. Комплексне ортопедичне лікування складних клінічних випадків		
1.	Сучасні міжнародні діагностичні критерії та класифікації дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба	3
2.	Доказова оцінка ефективності оклюзійних шин та інших методів консервативної терапії дисфункцій СНЩС	3
3.	Взаємозв'язок пародонтального статусу, оклюзійного навантаження та прогнозу ортопедичного лікування	3
4.	Віддалені результати шинування зубів у пацієнтів із генералізованим пародонтитом: аналіз сучасних клінічних досліджень	3
5.	Сучасні класифікації патологічного стирання зубів та їх значення для вибору тактики лікування	3
6.	Порівняльна оцінка методів відновлення висоти прикусу та їх клінічних результатів	3
7.	Критерії вибору ортопедичних конструкцій і матеріалів для реабілітації пацієнтів із післяопераційними та посттравматичними дефектами щелепно-лицевої ділянки	3
8.	Порівняльний аналіз сучасних цифрових технологій щелепно-лицевого протезування, їх клінічних можливостей та обмежень	3
9.	Методологічні підходи до оцінювання віддалених результатів комплексної ортопедичної реабілітації	3
10.	Методологія аналізу складних клінічних випадків в ортопедичній стоматології: оцінювання доказів, порівняння альтернативних методів лікування та обґрунтування клінічних рішень.	3
	Разом	**30**
Всього годин СР		**70**

9. Індивідуальні завдання: підготовка доповідей до участі у наукових заходах, реферативних конференціях, тренінгах. Наукове практичне дослідження або огляд наукової літератури з актуальних проблем стоматології, написання тез доповідей або статей за результатами роботи, участь у клінічних розборах, науково-практичних конференціях, засіданнях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання стоматологічної допомоги.

10. Форма та методи навчання:

Форма навчання: очна (денна, вечірня), заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Методи навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:

1. Інтерактивні та проблемно-орієнтовані методи. Case Study складних клінічних випадків та за умов мультиморбідності. Проблемно-орієнтоване навчання: формулювання клінічних та наукових проблем, які вирішуються з використанням доказової бази. Семінари-дискусії: аналіз та критична оцінка останніх публікацій у провідних рецензованих медичних журналах.

2. Дослідницько-орієнтовані методи: розробка дизайну дослідження відповідно до наукового інтересу здобувача. Пошук, відбір статей та синтез доказів відповідно до теми заняття.

3. Гостьові лекції/вебінари: залучення фахівців-практиків та вчених, які представляють інноваційні методи в стоматології.

Засоби навчання, спрямовані на активне навчання, критичний аналіз та інтеграцію знань:
1. Платформи для організації навчання (Microsoft Teams): розміщення клінічних кейсів, презентацій тощо. Системи відеоконференцій (Zoom, MS Teams).
2. Електронні бібліотеки й клінічні ресурси (PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane Library, NEJM Clinical Case). Клінічні довідники та протокольні ресурси: UpToDate, BMJ Best Practice, Medscape, національні протоколи МОЗ. Електронна бібліотека ВНМУ.
3. Цифрова клінічна діагностика та візуалізація: перегляд медичних зображень у форматі DICOM (КТ/МРТ, рентгенограми).
4. Віртуальні пацієнти / сценарії для відпрацювання клінічного мислення та тактики ведення (Body Interact)
5. Інструменти для наукової роботи (SPSS, Excel): аналіз результатів клінічних та експериментальних досліджень. Бібліографічні менеджери: Mendeley, Zotero, EndNote – оформлення посилань, робота з літературою.
6. Платформи для наукометрії: профілі ORCID, Google Scholar, ResearchGate, Scopus Author ID – для роботи над публікаційним профілем.
7. Цифрові інструменти комунікації й зворотного зв'язку: інтерактивні сервіси (Mentimeter, Slido, Kahoot): експрес-тестування, обговорення клінічних рішень, анонімний фідбек.

11. Методи контролю та критерії оцінювання:

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до цілей і завдань теми та спрямований на оцінювання рівня сформованості клініко-аналітичних, дослідницьких і професійно-комунікативних компетентностей здобувачів.

У межах поточного контролю застосовуються такі методи:

- тестування та письмове/усне опитування з акцентом на аналіз клінічних ситуацій;
- розв'язання проблемно-орієнтованих завдань, що передбачають обґрунтування клінічних рішень на основі доказової медицини;
- контроль і експертна оцінка практичних навичок, зокрема інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
- аналіз клінічних кейсів із формуванням аргументованих клініко-наукових висновків.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за традиційною п'ятибальною шкалою відповідно до чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту на третьому році навчання. Іспит має комбіновану структуру та включає:

Теоретичну частину: обговорення питань щодо етіології, патогенезу, механізмів розвитку дефектів зубних рядів та дефектів твердих тканин зубів, зубо-щелепних деформацій, сучасних класифікацій, методів діагностики та принципів лікування відповідно до актуальних клінічних рекомендацій.

Клінічний кейс-менеджмент: аналіз складного клінічного випадку з ортопедичної стоматології, зокрема за наявності коморбідної патології, ускладненого або резистентного перебігу захворювання, з обґрунтуванням діагностичної та лікувальної тактики на засадах доказової медицини.

Науково-аналітичний компонент: аналіз та обговорення актуальних наукових публікацій за останні 2-3 роки за тематикою дисертаційного дослідження аспіранта з оцінюванням їхньої наукової значущості та можливостей практичного застосування отриманих результатів.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Знання здобувача освіти оцінюють згідно з чинним «Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» за традиційною оцінкою (4-ти бальна система) з дотриманням усіх принципів академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності забезпечується виконанням заходів відповідно Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. Рівень підготовки здобувача визначається за допомогою усного/письмового опитування, тестового контролю, розв'язування ситуаційних задач/клінічних кейсів різного рівня складності та інших видів завдань відповідно до вимог конкретного освітнього компонента.

Знання здобувача освіти з теми оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Поточний контроль засвоєння змістових модулів здійснюється по їх завершенню на підставі усної відповіді на питання до підсумкового заняття відповідного змістового модуля, складання практичних навичок та комп'ютерного тестування. Знання студента зі змістового модулю оцінюють традиційною оцінкою (4 - бальна система), яка вираховується, як середнє арифметичне.

Проміжний контроль – залік – зараховують якщо здобувач освіти засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття, та відвідав лекційний курс та немає академічної заборгованості.

Контроль самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Теми, які виносяться лише на самостійну позааудиторну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються на підсумковому занятті того змістового модулю, до якого вони належать.

Контроль ***індивідуальної роботи здобувача*** відбувається при підготовці та проведенні відповідних заходів (конференцій, олімпіад), а також при представленні результатів виконаної роботи, оцінюється до 12 балів.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді іспиту під час екзаменаційної сесії, який включає усну відповідь на завдання екзаменаційного білету, аналіз складного клінічного випадку з терапевтичної стоматології, аналіз та обговорення актуальних наукових публікацій за останні 2-3 роки за тематикою дисертаційного дослідження аспіранта.

Оцінювання усної/письмової відповіді/виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає істотних неточностей при відповіді, допущені неточності виправляє самостійно, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної діяльності.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який, знає хід та проведення навички, демонструє її правильне виконання, правильно інтерпретує результат, дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який допускає неточності при виконанні навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при його виконанні, не може продемонструвати повну правильну послідовність дій, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень, допускає порушення деонтологічних норм.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не може продемонструвати виконання практичної навички, не розуміє її суті, допускає грубі порушення деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтом.

При **дистанційному навчанні** – виявляється знання алгоритму практичних завдань та застосування його в змодельованій клінічній ситуації

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який при проведенні тестового контролю допускає не більше 10 % неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який під час тестового контролю допускає не більше 20 % помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання практично/клінічно/професійно- орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який робить помилки не більш, ніж в 40 % тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79 %). Під час розв'язання практично/клінічно/професійно- орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60 % тестових завдань. Під час розв'язання практично/клінічно/професійно- орієнтованих завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання при вирішуванні ситуаційних завдань

Оцінка **«відмінно»** ставиться здобувачу освіти, який вільно і правильно вирішує стандартні і нестандартні ситуаційні завдання: вірно визначає проблему та представляє шляхи її вирішення, правильно обґрунтовує свою відповідь, може запропонувати кілька шляхів вирішення проблеми (*дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«добре»** ставиться здобувачу освіти, який правильно вирішує типові ситуаційні завдання, при цьому може припускатися несуттєвих помилок і неточностей: проблема виявлена, але не повністю розкрита, можливі незначні помилки у шляхах її вирішення; здобувач освіти обґрунтовує свою відповідь, але не в повній мірі (*дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який в цілому вирішує проблему, але припускається декількох більш суттєвих помилок при вирішенні задач: проблема виявлена та вирішена частково, виникають складності при обґрунтуванні прийнятого рішення (*в цілому дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не розуміє суті вказаної проблеми, не може дати правильної відповіді на завдання; (допускає грубі порушення деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтом- для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувачу освіти здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Самостійна робота студента оцінюється під час проведення підсумкових занять засвоєння модулів дисципліни шляхом усного опитування або розв'язання тестових завдань з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою.

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, робота якого не відповідає темі, є ознаки плагіату, відсутнє розуміння предмета, вимоги ігноровані, рівень умінь/навичок незадовільний.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти (якщо вона передбачена в п. 9)

Бали за індивідуальну роботу (ІР) нараховують здобувачеві лише за успішного виконання та захисту.

Кількість балів, яку нараховують за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Їх додають до суми балів, набраних ЗО за поточну навчальну діяльність, або до підсумкового балу з дисципліни (за участь та перемогу в університетських, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, наукових конференціях, за наявності друкованих робіт за тематикою дисципліни).

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (іспиту)

Кафедра формує екзаменаційні білети з переліку завдань (теоретичні питання, ситуаційна задача, виконання практичної навички, набір тестів), оцінка за кожне з яких складає від 0 до 20 балів (максимальна кількість балів 80).

Для освітніх компонентів **клінічного спрямування**: розуміння зв'язків з фундаментальними медичними дисциплінами (0-5), володіння базовою інформацією стосовно питання (0-5), володіння інформацією стосовно сучасного стану питання (новітні методики, стандарти, протоколи тощо) (0-5), розуміння практичного значення питання (0-3), стиль викладу матеріалу, комунікація (0-2).

Критерії для оцінки ситуаційної задачі: інтерпретація даних анамнезу (0-3), об'єктивних показників (0-3), лабораторних тестів (0-3), методів інструментальної діагностики (0-3), формулювання синдромного чи нозологічного діагнозу (0-3), призначення лікування, в т.ч. невідкладної допомоги, профілактики, реабілітації (0-5).

Критерії для контролю практичної навички: розуміння суті процедури чи методики (0-3), правильність виконання всіх етапів (0-5), дотримання їх послідовності (0-3), інтерпретація власних дій (0-3), самозахист та безпечність для пацієнта (0-3), самостійність (0-3).

Критерії для контролю діагностичної процедури: розуміння суті і порядку виконання процедури чи методики (0-5), правильність інтерпретації результату (0-5), клінічне трактування результату (0-5), володіння термінологією (0-2), самозахист та безпечність для пацієнта (0-3).

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту після вивчення дисципліни в 5 семестрі.

13. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Нарахування балів за результати всіх видів навчальної діяльності здобувачів освіти проводять згідно з чинним Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Складовими оцінки за дисципліну, підсумковим контролем якої є іспит, є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80) та індивідуальну роботу студента (від 6 до 12 балів). Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок наступним чином: 50-60 балів - оцінка «3»; 61-70 балів - оцінка «4»; 71-80 балів - оцінка «5».

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль, індивідуальну роботу здобувача та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість. Сумарні результати балів за всі видів навчальної діяльності відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. чинне Положення про організацію освітнього процесу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, диференційного заліку	для заліку
180-200	**A**	відмінно	зараховано
170-179,99	**B**	добре	
160-169,99	**C**		
141-159,99	**D**	задовільно	
122-140,99	**E**	задовільно	
60-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення:

1. Презентаційні та мультимедійні матеріали лекцій, підготовлені з урахуванням сучасних наукових даних, клінічних рекомендацій і принципів доказової медицини.
2. Робоча програма та силабус навчальної дисципліни.
3. **Клінічні настанови:** актуальні міжнародні та національні клінічні настанови й рекомендації з терапевтичної стоматології, зокрема EFP, AAP та інших профільних професійних організацій.
4. **Електронні бази даних:** PubMed, Scopus, Web of Science, UpToDate, ScienceDirect.
5. Матеріали з академічної доброчесності та дослідницької етики.

Перелік навчального обладнання та технічних засобів навчання:

- комп'ютери з доступом до мережі Internet;
- стоматологічне обладнання та інструментарій кафедри ортопедичної стоматології, клінічних баз і науково-дослідної лабораторії ВНМУ;
- діагностичне обладнання для обстеження пацієнтів із захворюваннями твердих тканин зубів, дефектами зубних рядів, зубо-щелепними деформаціями.
- цифрові інструменти.

15. Рекомендована література:

Основна:

1. Ортопедична стоматологія. Ч. 1: Обстеження. Постановка діагнозу / [Д. М. Король та ін.]. –2023.
2. Рожко М.М., Дмитришин Т.М., Палійчук І.В.. Лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій зубних протезів:[навчально-наочний посібник]. – Медицина 2024. – 222 с.
3. Часткові знімні пластинкові протези : навч. посіб. – 3-е вид., доп. – Ужгород : Говерла, 2025. – 211 с.
4. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Палійчук І.В. Ортопедична стоматологія. – ВСВ "Медицина", 2020. – 720с.
5. Фліс П.С., Банних Т.М. Техніка виготовлення знімних протезів: підручник /. — 3-є видання. – Медицина 2024. – 296 с.
6. Введення в сучасну клінічну гнатологію : навч. посіб. / О. Фастовець [та ін.]. – Запоріжжя : ЗДМФУ, 2025. – 144 с.

7. Збірник тестових завдань зі стоматології : навч. посіб. для студентів стоматол. Ф-ту при підготовці до практ. занять та для самост. роботи з навч. дисципліни "Ортопедична стоматологія". – Ужгород : Говерла, 2025. – 214 с.
8. Невідкладні стани у практиці лікаря-стоматолога-ортопеда : [навч. посіб.] / К. Д. Тончева [та ін.]. – 2024.
9. Матеріалознавство в ортопедичній стоматології : курс лекцій : [навч. посіб.] / О. Б. Бєліков [та ін.] ; [під заг. ред. О. Б. Бєлікова]. – 2024.
10. Часткові знімні пластинкові протези : навч. посіб. / Є. Ю. Локота [та ін.] ; Ужгород. нац. ун-т. – 2-е вид., випр., доп. – Ужгород : Говерла, 2024. – 170 с.

Допоміжна:

1. Беляєв Е. В., Король Д. М., Гасюк П. А., Коробейніков Л. С., Коробейнікова Ю. Л., Воробець А. Б., Орловський В. О. Основні технології виготовлення зубних протезів. – Вінниця, ТОВ «ТВОРИ». 2019. – 104 с.
2. Клініка, діагностика та ортопедичне лікування переломів щелеп : [навч. посіб.] / В. М. Дворник [та ін.]. – 2024.
3. 12. Дмитренко М. І. Сучасні підходи до діагностики та лікування зубощелепних аномалій, ускладнених скупченістю зубів: монографія / М. І. Дмитренко ; Полт. держ. мед. ун-т МОЗ України. – Полтава, 2024. – 157 с.
4. Фліс П.С., Банних Т.М., Бібік А.М., Костенко С.Б. . Моделювання анатомічної форми зубів: підручник. – Медицина 2025. – 372с.
5. Профілактика стоматологічних захворювань : навч. посіб. для студентів стоматол. Фтів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації та лікарів інтернів. – Львів : Магнолія-2006, 2024. – 364 с.
6. Біда О. В. Лікувально-протетичні заходи при захворюваннях пародонта, ускладнених частковою втратою зубів : [монографія] / О. Біда, О. Біда. - 2025
7. Шутурмінський В. Г. Довідник з ортопедичної стоматології :навч. посіб. для підготовки до тестового іспиту / В. Г. Шутурмінський, І. А. Серединко ; Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 116 с.
8. Prosthetic Dentistry (Ортопедична стоматологія) Підручник для студ. мед. ЗВО, лікарів-інтернів, магістрів. Рекомендовано вченою радою ІФНМУ. Rozhko M.M. Nespriadko V.P. (Рожко М.М., Неспрядько В.П.), 2022. - 696 p.
9. Rosenstiel S. F., Land M. F., Walter R. Contemporary Fixed Prosthodontics. 6th ed. St. Louis : Elsevier, 2022. 944 p. ISBN 978-0-323-72089-2. https://shop.elsevier.com/books/contemporary-fixed-prosthodontics/rosenstiel/978-0-323-72089-2
10. Rangarajan V., Padmanabhan T. V. Textbook of Prosthodontics. 3rd ed. Elsevier Health Sciences, 2024. 892 p. ISBN 978-81-312-6990-9. https://shop.elsevier.com/books/textbook-of-prosthodontics/rangarajan/978-81-312-6989-3
11. Lang L. A., García L. T., Mahrous A., eds. McCracken's Removable Partial Prosthodontics. 14th ed. St. Louis : Mosby, 2026. 416 p. ISBN 978-0-323-83487-2. https://shop.elsevier.com/books/mccrackens-removable-partial-prosthodontics/lang/978-0-323-83487-2
12. Okeson J. P. Clinical Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 9th ed. St. Louis : Elsevier, 2026. 528 p. ISBN 978-0-443-11483-0. https://shop.elsevier.com/books/clinical-management-of-temporomandibular-disorders-and-occlusion/okeson/978-0-443-11483-0

13. Wolfart S. Implant Prosthodontics: A Patient-Oriented Concept. 2nd ed. Berlin : Quintessence Publishing, 2026. 2 vols. 1120 p. ISBN 978-1-78698-164-6. https://quintessence-publishing.ro/naslovi/implant-prosthodontics-3/?utm
14. Jakovac M., Stolica D., Marcutti N., Temperani M., Vražić D., Šnjarić D., Kutleša Oroši I., Radović S. Protocol: Standardisation in Fixed Prosthodontics. 1st ed. Berlin : Quintessence Publishing, 2024. ISBN 978-1-78698-117-2. https://www.quintessenz.cz/cizojazycne-knihy/protocol--standardization-in-fixed-prosthodontics/?utm
15. Nallaswamy D. Essentials of Prosthodontics. 1st ed. New Delhi : Jaypee Brothers Medical Publishers, 2024. 492 p. ISBN 978-93-5465-819-8. https://jaypeebrothers.s3.amazonaws.com/catalogue/pdf/c10a9d31-b0f0-43ea-a0e5-28e22c141c36_Dentistry_Catalogue_2025.pdf?utm
16. Nallaswamy D. Textbook of Prosthodontics. 2nd ed. New Delhi : Jaypee Brothers Medical Publishers, 2025. 1404 p. ISBN 978-93-5152-444-1. https://jaypeebrothers.s3.amazonaws.com/catalogue/pdf/c10a9d31-b0f0-43ea-a0e5-28e22c141c36_Dentistry_Catalogue_2025.pdf?utm
17. Okawa M. Digital Removable Dentures. 1st ed. Tokyo : Quintessence Publishing, 2026. 464 p. ISBN 978-4-7812-1238-8.
18. Winkler S., Bencharit S. Essentials and Innovations in Implant Prosthodontics. 1st ed. Elsevier, 2026. https://shop.elsevier.com/books/essentials-and-innovations-in-implant-prosthodontics/winkler/978-0-443-28236-2

17. Інформаційні ресурси

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова - www.vnmu.edu.ua
2. Кафедра ортопедичної стоматології - www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології
3. Наукова бібліотека - www.library.vnmu.edu.ua
4. Основні документи - www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи
5. Накази та розпорядження - www.vnmu.edu.ua/накази-та-розпорядження
6. Нормативно-правові документи - www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/нормативно-правові-документи
7. Антикорупційні заходи www.vnmu.edu.ua/антикорупційні-заходи
8. Відділ аспірантури - www.vnmu.edu.ua/підготовка-кадрів/аспірантура
9. Академічна доброчесність - www.vnmu.edu.ua/академічна-доброчесність